

בש"פ 6148/17 - מוטי ליבל נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6148/17

לפני:
העורר:

כבוד השופט א' שהם
מוטי ליבל

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזק בתל אביב-יפו,
מיום 9.7.2017, במ"ת 14280-04-17, שניתנה על ידי
כב' השופט א' הימן

תאריך הישיבה: כ"ב באב התשע"ז (14.8.2017)

בשם העורר:

עו"ד ניר שנידרמן; עו"ד עדן פלוטקין

בשם המשיבה:

עו"ד ארז בן-אריה

החלטה

1. לפני ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזק בתל אביב-יפו (כב' השופט א' הימן), במ"ת 14280-04-17, מיום 9.7.2017, בגדלה נדחתה בקשה של העורר להורות על הזמנת תסaurus מעוצר בעניינו, טרם הכרעה בשאלת הראות לכואורה העומדות לחובתו.

כתב האישום שהוגש נגד העורר

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

1. ביום 6.4.2017, הוגש נגד העורר ונגד שני נאים נוספים לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, המחייב 91 אישומים, כאשר לעורר מוחשים 52 אישומים אלה. מכתב האישום עולה, כי הנאים הפעלו מערן אינטרנט ועמודים ברשותות החברתיות, בהם פרטמו, לכארה, תכנים מכפיים ובוטים (לעתים בעלי אופי מיני) כלפי עובדי ציבור ומחלוננים נוספים; פרטם מזהים אודוט קתינים שלהם נערכו הליכי משמרות חשאים; ועוד. לפיך, מייחס מכתב האישום לעורר וליתר הנאים, ביצוע מספר רב של עבירות, ובהן: שחיטה באוים; הטרדה מינית; התזוזת אקדמי; פגיעה בפרטיות; עבירות מחשב; העלבת עובד ציבור; לשון הרע; ופרסומים מזיקים.

2. بد בבד עם הגשת מכתב האישום נגד העורר (הנתון במעטץ מיום 27.2.2017), הוגש בקשה להאריך את מעצרו, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

ההליכים בפני בית משפט כאמור

3. בהחלטתו מיום 6.4.2017, הורה בית משפט כאמור על מעצרו של העורר עד להחלטה אחרת, ועל מנת סניגור ציבורו לעורר. ביום 7.5.2017, דחה בית משפט כאמור את בקשתם של העורר ושל יתר הנאים להורות על שחרורם לחופת מעצר. לנוכח עיכובים במניין סניגור לעורר, הורה בית משפט כאמור לסיגוריה הציבורית להסדיר את היציג המשפטית בהקדם. בסמוך לדין המשפט, שהתקיים בבית משפט כאמור ביום 16.5.2017, מונה בא כוחו של העורר, מטעם הסיגוריה הציבורית, אשר ביקש דחיה בדיון בעניינו של העורר, לצורך קבלת חומרה חקירה נוספים והיערכות לטיעון. על כן, התקיים ביום זה דיון בעניינים של שני הנאים האחרים, ובסיומו דחה בית משפט את טענתם בדבר אי חוקיות מעצרם, בחולף 30 יום ממועד הגשת מכתב האישום נגדם. בית משפט כאמור קבע, כי חריגה זו מתחום 30 הימים, נובעת מנסיבות שאין תלויות במשיבה, וכי "אין אדם יכול לגרום לדחית דין ובאותה העת לטעון כי זכותו להשתחרר ממעטץ בלתי חוקי". בית משפט כאמור הוסיף וקבע, כי במרקחה דין מדובר במדובר ארעי, לפי סעיף 21(ד) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרם"), ומשמעותו "ניצוץ ראייתי", אשר קיים במרקחה זה.

4. לאחר זאת, ביום 25.5.2017, התקיים דיון בבית משפט כאמור בעניינו של העורר. במסגרת זו, הפנה בית משפט כאמור להצהרת המשיבה, כי תעבירידי ההגנה את חומרה החקירה, עד ליום 6.6.2017. באותו הזמן טען העורר, כי יש לקיים דיון בשאלת היתכנותה של חלופת מעצר, או להורות על קבלת תסקير מבחן, עוד טרם שניתנה החלטה בעניין קיומן של ראיות לכארה העומדות לחובתו, וזאת בהתאם לחריגים שקבע בית משפט זה ב文书 1736/13 שביל נ' מדינת ישראל (להלן: עניין שביל) (להלן: עניין שביל). בית משפט כאמור דחה טענה זו, בציינו כי בית משפט זה לא קיבל בקשה זהה, בעניינו של הנאשם 3 בכתב האישום (ראו: ב文书 17/3912 פלוני נ' מדינת ישראל (12.5.2017)). עוד נקבע, כי העורר אינו נכנס לאותם מקומות חריגים שהוגדרו על ידי בית משפט זה בעניין שביל, ולפיך יש "ללאcit אחר הכלל ולא אחר החרגג". יצוין, כי בדיון שהתקיים ביום 5.6.2017, דחה בית משפט כאמור את בקשתו של העורר להורות על שחרורו ממעטץ, בשל עיכוב בהעברת חומרה החקירה בעניינו. בית משפט כאמור קבע, בהקשר זה, כי מסוכנותו של העורר, כפי שעולה מכתב האישום ומהבקשה למעטץ עד לתום ההליכים שהוגשה על ידי המשיבה, אינה אפשרת, לעת זאת, לבחון חלופת מעצר בעניינו.

ביום 5.7.2017, התקיים בבית המשפט דיון בשאלת התקיימות של ראיות לכארה בעניינו של העורר, כאשר דיון באותו נושא לגבי הנאשם 3 נדחה, לבקשו, ליום 18.7.2017. יצוין, כי ביום 9.7.2017, התקיים דיון נסף בעניינו

של העורר, ובסיומו נדחה התיק למתן החלטה, ביום 10.9.2017 שעה 13:00.

הערר

5. בערר שלפני קובל העורר על החלטתו של בית משפט קמא מיום 9.7.2017, לדחות את מתן ההחלטה בשאלת קיומן של ראיות לכואורה לתקופה של כחודשים ימים, מבל' לבחון את האפשרות לשחררו לחופפת מעצר. לטענתה העורר, מדובר החלטה שאינה סבירה, אשר אינה מתישבת עם רוחו והוראותיו של חוק המעצרם. זאת, במיוחד לנוכח העובדה, כי העורר נתן במעצר מזה כ-5 חודשים. עוד נטען, כי שגה בית משפט קמא, עת קבע כי העורר, כמו גם יתר הנאשימים, הם האחראים להימשכות ההליכים בתיק זה. כך, לגבי העורר התמשכות ההליכים נגרמה בשל העיכוב במינוי סניגור ציבורי לעורר, ובשל עיכוב בלתי סביר בהעברת חומריה החקירה לידי ההגנה. בנסיבות אלה, טוען העורר כי יש מקום להורות על קבלת תסקير מעצר, על מנת "לנצל" את תקופת מעצרו, עד למתן ההחלטה בשאלת הראיות לכואורה, לשם צמצום הפגיעה בחירותו. נטען, בהקשר זה, כי החיריג שענינו בחינת חלופת מעצר, עוד טרם מתן ההחלטה בשאלת קיומן של הראיות לכואורה, מועד למקרים מעין אלה, כאשר היקף חומריה החקירה הינו רחב, ונדרש זמן רב כדי להכריע בשאלת קיומן של ראיות לכואורה. עוד לטענתה העורר, העיכובים "הבלתי סבירים" בתיק זה, מצדיקים בחינת חלופת מעצר בענינו, או למצער ערכית תסקיר מעצר, תוך ניצול תקופת הבניינים.

הדיון בערר

6. בדיון שנערך לפני, ביום 14.8.2017, חזר בא כוחו של העורר, עו"ד ניר שנידרמן, על טעنته, כי כאשר העורר נתן במעצר מזמן חודש פברואר 2017; חומריה החקירה נמסרו להגנה בשלב מאוחר מאוד ועודין ממשיכים להגיע; המועד המאוחר שנקבע למתן ההחלטה בנושא הראיות לכואורה; ולנוכח נסיבותיו האישיות של העורר, ישנה הצדקה לבחון, כבר עתה, חלופת מעצר בענינו. בא כוח העורר חזר והפנה לענינו שיביל, ולמספר החלטות נוספות של בית משפט זה, בהן נקבעו התנאים לחריגת מן הכלל, באופן שתבחן חלופת מעצר טרם מתן ההחלטה בשאלת קיומן של הראיות לכואורה. לטעמו של העורר, הוא נכנס בגדר אותן חריגים, ולפיכך יש להורות על שחררו לחופפת מעצר, או להורות על הכנת תסקיר מעצר בענינו.

מנגד, טען בא כוחה של המשיבה, עו"ד ארץ בן-אריה, כי בשים לב להיקף חומריה החקירה, המועד שנקבע למתן ההחלטה בשאלת קיומן של הראיות לכואורה, הינו סביר בנסיבות העניין. עוד נטען, כי על פי ההלכה הנוגגת, יש להעדיף את הגישה לפיה תינתן בשלב ראשון ההחלטה בשאלת הראיות לכואורה, ורק לאחר מכן תבחן היתכנותה של חלופת מעצר. זאת, הן על מנת לשמור על סדר הדברים הנוכחי, והן מושם שהההחלטה בדבר היתכנותה של חלופת מעצר, צריכה להינתן על יסוד קיומן של ראיות לכואורה להוכחת האשמה ועל יסוד המסתכנות שעולה מראיות אלה. אשר על כן נטען, כי אין הצדקה להפוך את סדר הדברים, ויש לדחות את הערר.

להשלמת התמונה יזכיר, כי בمعנה לשאלת בית משפט זה, מסרו באיזי כוח הצדדים, כי ההחלטה בשאלת קיומן של ראיות לכואורה לגבי הנאים 3 צפוייה להינתן, אף היא, ביום 10.9.2017, וכי ההחלטה בענינה של הנואשת 1 תינתן במועד מאוחר יותר, שכן שמיעת הטיעונים בנושא זה נדחתה, לבקשתה.

עמוד 3

7. השאלה העולה במרקחה דנא, היא, האם בנסיבות עניינו של העורר, יש מקום לדון בהיתכונתה של חלופת מעצר או להורות על עriticת תסקير מעצר, חרף העובדה שבית משפט קמא טרם הכריע בשאלת הריאות לכואורה העומדות לחובתו?

נציין כבר עתה, כי בהקשר לשאלת האמורה, ניתן למצוא בבית משפט זה שתי גישות עקרוניות. לפי הגישה האחת, ניתן, במקרים המתאימים לכך, לקיים דין בנושא חלופת המעצר טרם הדיון וההכרעה בנושא התקיימותן של ריאות לכואורה, כאשר ההנחה היא כי כתוב האישום משקף את מצב הריאות שברשות המאשימה (ענין שיביל). לפי הגישה השנייה, הדיון בשאלת חלופת המעצר, צריך שייעשה بد בבד או לאחר הדיון במישור הריאות לכואורה. באופן זה, יתקיים הדיון בהליכי המעצר עד לתום ההליכים כ"מקרה אחת". על פי גישה זו, אין למצוא מזור בהנחה המחייבת, לפיה כתוב האישום משקף את מצב הריאות לכואורה (בש"פ 8155/13 פלוני נ' מדינת ישראל (2.12.2013) (להלן: ענין פלוני)).

בבש"פ 5467 לירז רז נ' מדינת ישראל (14.7.2016) הבulti את דעתו בנושא זה, בציini כי:

"נראה ענייני, כי יש להעדיף את הגישה השנייה, לפיו שמור מקומו של הדיון בחלופת המעצר, אך לאחר הדיון בריאות לכואורה. עם זאת, אף אלו המצדדים בעמדה זו, סבירים כי יש לבדוק כל מקרה לגופו, ולבית המשפט נתון שיקול הדעת, לסתות מן הכלל ולדעת בשאלת חלופת המעצר קודם לשלאלת הריאות לכואורה (ראו: ענין פלוני, פסקה 5). בקשר לכך, מוצא אני להוסיף, כי השיקול המרכזי בסטייה מן הכלל כאמור, נעוז בחולוף הזמן; ככל שהנאים עצור זמן רב, ואילו הדיון במישור הריאות לכואורה מתארך שלא באשמתו, יטה בית המשפט למצוא כי יש מקום לדון בחלופת מעצר, למטרות שהדיון בריאות לכואורה טרם הסתיים, או אף טרם החל" (שם, בפסקה 8).

8. ובחזרה לענייננו. העורר נתון במעצר מיום 27.2.2017, ומازה הגשת כתוב האישום נגדו, ביום 6.4.2017, ועד היום - חלפו כ-4 חודשים. עוד יש לזכור, כי מועד מתן ההחלטה בשאלת קיומן של ריאות בעניינו של העורר נקבע, כאמור, ביום 10.9.2017. בנסיבות אלה, גורס העורר כי יש הצדקה לבוחן, כבר עתה, היתכונתה של חלופת מעצר, או למצער להפנותו לקבלת תסקיר מעצר. דעתו בנושא זה שונה, כפי שיובחר מיד בסמוך.

עניינו של העורר דומה, גם אם לא זהה, לזה של הנאשם 3, הגם שמדובר כי האשמות המיויחסות לנאהמת 1 חמורות יותר. לפיך, אמת המידה, לצורך דין והכרעה בבקשתו (ההכרעה שנטלה בקשרו של הנאשם 3 (בש"פ 4410 זר נ' מדינת ישראל (21.6.2017) (להלן: ענין זר)). בהיעדר הבדיקה של ממש בין העורר לבין הנאשם 3, אני רואה טעם מבורר ליתן החלטות סותרות, במסגרת כתוב אישום זה. עניין זר נקבע, כי אין מקום להיפוך הסדר הנכון, לפיו תיבחן תחילתה של הריאות לכואורה, ורק לאחר מכן יתקיים דיון בחלופת מעצר אפשרית, בעניינו של הנאשם 3. כאמור, בא כוחו של העורר לא הצבע על כל הבדיקה רלוונטיות בין העורר לבין הנאשם 3, וזאת, בהקשר זה, כי גם לגבי הנאשם 3 צפואה להינתן ההחלטה בשאלת קיומן של ריאות לכואורה, ביום 10.9.2017.

אשר לבקשתה להקדים ולהורות על עriticת תסקיר מעצר בעניינו של העורר, סבירני כי אין מקום לקבללה. הטעם

לכך הוא שבנסיבות הרגילות, על TASKEI המעוצר להתייחס לקיומן וועוצמתן של הריאות לכואורה, בעת בחינת מסוכנותו של הנאשם, וזאת לצורך גיבוש המלצה שירות המבחן. כאמור, יתכונו מקרים חריגים, המצדיקים את היפוך הסדר המקבול, אך דומה בעיני כי מקורו של העורר אינו בגדיר חריג, המצדיק החלטה שונה מזו שניתנה על ידי השופט י' דנציגר, בעניין זה.

אשר על כן, העורר נדחה בזאת.

ניתנה היום, כ"ד באב התשע"ז (16.8.2017).

שפט
